

Návrh

na vyhlášení zvláště chráněného území
a
ochranného pásma zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech
k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, kterou se provádí některá
ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších
předpisů

Přírodní památka

Upolíny

Datum zpracování:
září 2020

1. Název zvláště chráněného území

Upolíny

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území

Přírodní památka (dále také PP) ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon).

3. Předměty ochrany a jejich popis

3.1. Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Předmětem ochrany je druhově bohatá, vlhká louka, souvisle obklopená lesním porostem. Na louce se zachovalou druhovou skladbou je významná populace druhu upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*).

3.2. Popis hlavních předmětů ochrany:

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
mokré, druhově bohaté louky sv. <i>Calthion</i> s významným výskytem upolínu nejvyššího	20 %	Předmětem ochrany je druhově bohatá, vlhká louka o výměře cca 0,08 ha, souvisle obklopená lesním porostem. Na louce se zachovalou druhovou skladbou je významná populace druhu upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>).

4. Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem ochrany je stabilizace zachovalé populace upolínu nejvyššího, s možným výhledem na její potenciální šíření do nejbližšího okolí.

5. Základní ochranné podmínky

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- povolovat změny druhu pozemků nebo způsob jejich využití,
- povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků,
- vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy,
- zřizovat myslivecká zařízení k příkrmování zvěře, včetně vnadišť, újedišť a slanisek,
- zřizovat skládky jakýchkoli materiálů,
- vjíždět vozidly na území přírodní památky; souhlas se nevyžaduje u vozidel základních a ostatních složek integrovaného záchranného systému, věcně a místně příslušných správních orgánů, správců vodních toků při provádění správy vodních toků, vozidel potřebných pro zajištění hospodaření na pozemcích a péči o ně a vozidel správce energetické soustavy; u všech těchto vozidel platí oznamovací povinnost plánovaného vjezdu orgánu ochrany přírody.

Souhlasy uvedené v bodech a) až f) se nevyžadují, pokud tyto činnosti vykonává přímo příslušný orgán ochrany přírody, nebo jsou příslušným orgánem ochrany přírody požadovány v rámci realizace

schváleného plánu péče nebo v rámci opatření ke zlepšení stavu prostředí přírodní památky a jejího ochranného pásma.

7. Vymezení hranice přírodní památky a jejího ochranného pásma

7.1. Navrhovaná hranice přírodní památky:

Navržená hranice přírodní památky zůstává beze změny, i nadále bude památka vyhlášena na celou výměru pozemku p. č. 994/2 k. ú. Prachatice.

7.2. Vymezení ochranného pásma přírodní památky:

Dle platného zřizovacího předpisu se pro přírodní památku ochranné pásmo nezřizuje. Nově se navrhuje ochranné pásmo vyhlásit k ochraně přírodní památky před nepříznivými vlivy. Parcelní vymezení ochranného pásma je uvedeno v přílohách 2 a 3.

7.3. Získání informace o vymezení přírodní památky a jejího ochranného pásma:

Zákres a vymezení hranice PP a jejího ochranného pásma je přílohou číslo 1 a 3 tohoto návrhu.

Návrh hranic PP a ochranného pásma je dále k dispozici na internetových stránkách Krajského úřadu – Jihočeský kraj (www.kraj-jihocesky.cz) v kapitole „Krajský úřad – Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví – Ochrana přírody a krajiny – Oddělení – Příroda, krajina, druhová ochrana – Zvláště chráněná území“ (<https://zp.kraj-jihocesky.cz/zvlaste-chranena-uzemi.html>).

8. Územně správní zařazení přírodní památky a ochranného pásma

kraj: Jihočeský
okres: Prachatice
obec s rozšířenou působností: Prachatice
obec s pověřeným obecním úřadem: Prachatice
obec: Prachatice
katastrální území: Prachatice

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem přírodní památky a ochranného pásma přírodní památky

Podrobný výčet parcel, výměr je přílohou č. 2 tohoto návrhu.

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území*

Přírodní památka: 0,41 ha
Ochranné pásmo: 2,04 ha
Celkem: 2,45 ha

* výměra byla stanovena výpočtem z mapových podkladů (v programu ArcGIS)

11. Odůvodnění návrhu

11.1. Historie ochrany území, vymezení PP:

Jedná se o nové vyhlášení stávajícího chráněného území. Ve zřizovacím předpisu je ZCHÚ vymezeno na pozemku p. č. 994/2 v k. ú. Prachatice o výměře 0,4184 ha. Vymezení vlastní PP se nemění.

Dle platného zřizovacího předpisu se pro přírodní památku ochranné pásmo nezřizuje. Nově se navrhuje ochranné pásmo vyhlásit k ochraně přírodní památky před nepříznivými vlivy. Parcelní vymezení ochranného pásma je uvedeno v přílohách 2 a 3, celková výměra ochranného pásma činí 2,04 ha.

Plochy a hranice jsou vymezeny na základě zákresu do souřadnicově usazené ortofotomapy prezentované ČÚZK jako WMS v prostředí GIS, pro účely přesné evidence bude nutné jejich geodetické zaměření.

Přírodní památka Upolíny byla zřízena Vyhláškou Okresního národního výboru v Prachaticích, kterou se zřizují chráněné přírodní výtvoř, ze dne 24. 5. 1989, s účinností od 1. 7. 1989.

11.2. Hlavní důvody zpracování návrhu na vyhlášení PP:

Hlavním důvodem vyhlášení PP je úprava hranice ochranného pásma.

Po novém vyhlášení PP bude zrušen původní zřizovací předpis, konkrétně čl. 1 vymezení chráněných přírodních výtvořů a jejich poslání odst. 4 „Upolíny“ Vyhlášky Okresního národního výboru v Prachaticích, kterou se zřizují chráněné přírodní výtvoř, ze dne 24. 5. 1989, s účinností od 1. 7. 1989.

11.3. K názvu zvláště chráněného území:

Navrhovaná PP Upolíny je dlouhodobě evidována pod totožným názvem. Název lze považovat za jednoznačný a výstižný, a proto je navrhován pro zřizovanou PP.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území:

Vzhledem k současnému charakteru lokality, historickému způsobu ochrany i na základě metodiky MŽP pro stanovení kategorií zvláště chráněných území je navrhována kategorie přírodní památka.

11.5. K předmětům ochrany:

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
mokré, druhově bohaté louky sv. <i>Calthion</i> s významným výskytem upolínu nejvyššího	20 %	Předmětem ochrany je druhově bohatá, vlhká louka o výměře cca 0,08 ha, souvisle obklopená lesním porostem. Na louce se zachovalou druhovou skladbou je významná populace druhu upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>).

Při realizovaných inventarizačních průzkumech byl zjištěn výskyt následujících zvláště chráněných druhů:

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
upolín nejvyšší <i>Trollius altissimus</i>	početná, vitální populace (nižší stovky jedinců)	§3 C3	Populace upolínu zaujímá podmáčenou plochu v mírně svažité partii podmáčené louky sv. <i>Calthion</i> . Upolín zde vytváří výrazné, husté porosty čítající až několik stovek jedinců.
kosatec sibiřský <i>Iris sibirica</i>	menší, stabilní populace (kompaktní shluk 4x4 m), pravděpodobně reintrodukovan	§2 C3	okraj vlhké vysokobylinné nivy v rozšiřované části území, v blízkosti Z hranice PP

dřípatka horská <i>Soldanella montana</i>	ojedinele, v r. 2018 neověřena, doložena v předchozích letech, aktuální výskyt pravděpodobný	§3 C3	lesní okraje v PP
lilie zlatohlavá <i>Lilium martagon</i>	ojedinele, malá populace	§3 C4a	lesní okraje v PP
oměj pestrý <i>Aconitum variegatum</i>	ojedinele, v r. 2018 neověřen, doložen v předchozích letech, aktuální výskyt pravděpodobný	§3 C3	lesní okraje v PP
pleška stopkatá <i>Willemetia stipitata</i>	v r. 2018 neověřena, poslední ověření cca 2008, aktuální výskyt nepravděpodobný	§3 C3	luční plocha v PP Upolíný

11.6. K cílům ochrany:

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanovením § 36 zákona tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám:

ad a) provádět změny druhu pozemků nebo způsobu jejich využití:

Předměty ochrany PP jsou vázány na stávající druh a způsob využití pozemků. Proto změna druhu a způsobu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětů ochrany PP a je navrhováno vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody. Nežádoucí je například zalesňování pozemků nebo zpětná zemědělská rekultivace území.

ad d) povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků,

Předměty ochrany jsou závislé na určité hladině podzemní vody. Změny vodního režimu mohou být výrazně negativním faktorem pro předměty ochrany přírodní památky.

ad c) vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy:

Vysazování rostlin a vypouštění živočichů představuje značné riziko ať úmyslného nebo neúmyslného (doprovodného) zavlečení invazních druhů, které mohou zcela degradovat hodnotné původní biotopy a vytlačit původní vzácné druhy flóry a fauny. Vysazování původních druhů, které se v území vyskytují (např. posilování jejich populací), může ohrozit genetickou stabilitu lokálních etablovaných populací a tím ohrozit tyto druhy na jejich existenci.

ad d) zřizovat myslivecká zařízení k příkrmování zvěře, včetně vnadišť, újedišť a slanisek:

Vzhledem k tomu, že chráněná společenstva jsou citlivá na zvýšený obsah dusíku a fosforu v půdě a při příkrmování se obsah těchto látek v půdě zvyšuje (jedná se o živiny obsažené v příkrmovacích

komponentech nebo živiny obsažené v trusu zvířat, která se v místech přikrmování shromažďují), dochází přikrmováním lokálně ke zhoršování podmínek pro společenstva a druhy předmětu ochrany.

ad e) zřizovat skládky jakýchkoli materiálů

Mikrolokalita výskytu některých druhů tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným umístěním skládky i malého rozsahu nebo krátké doby trvání vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad f) vjíždět vozidly na území přírodní památky; souhlas se nevyžaduje u vozidel základních a ostatních složek integrovaného záchranného systému, věcně a místně příslušných správních orgánů, správců vodních toků při provádění správy vodních toků, vozidel potřebných pro zajištění hospodaření na pozemcích a péči o ně a vozidel správce energetické soustavy; u všech těchto vozidel platí oznamovací povinnost plánovaného vjezdu orgánu ochrany přírody.

Při vjezdu motorovými vozidly je lokalita vystavena riziku kontaminace ropnými látkami.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Nově navržená hranice PP kopíruje po celém svém obvodu hranice pozemků dle mapy KN.

11.10. K vymezení ochranného pásma:

Nově se ochranné pásmo vyhláší k ochraně přírodní památky před nepříznivými vlivy. Parcelní vymezení ochranného pásma je uvedeno v přílohách č. 2 a 3, celková výměra ochranného pásma činí 2,04 ha.

Přílohy:

1. orientační mapa PP včetně OP Upolíny
2. seznam parcel dotčených navrhovanou PP a jejím OP
3. zakres hranice PP Upolíny včetně OP do katastrální mapy

Příloha 1: orientační mapa PP Upolíny včetně OP

 hranice PP
 ochranné pásmo PP

0 200 400 m

Zdroje dat:
ZM ČR 1 : 10 000, © ČÚZK
Vyhotoval:
Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Příloha číslo 2: Seznam parcel

Zvláště chráněné území

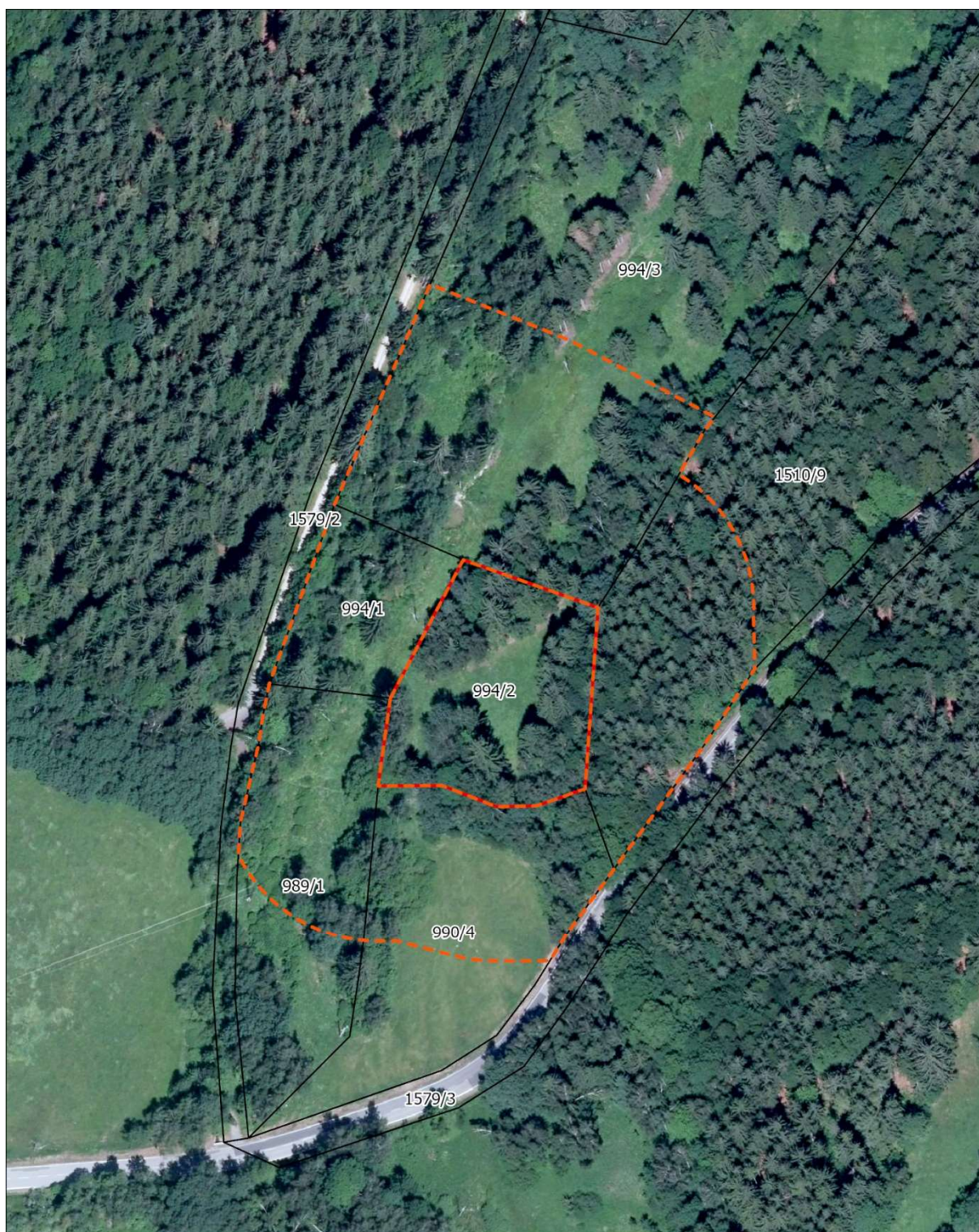
Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
994/2		ostatní plocha	zeleň	13	4122	4122
Celkem						4122

Ochranné pásmo

Nově se ochranné pásmo vyhláší k ochraně přírodní památky před nepříznivými vlivy. Parcelní vymezení ochranného pásma je uvedeno v následující tabulce.

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP ZCHÚ (m ²)
994/1		ostatní plocha	neplodná půda	13	2291	2291
989/1		trvalý travní porost		4077	5103	2973
990/4		trvalý travní porost		4077	5992	3623
994/3		ostatní plocha	neplodná půda	13	22318	7292
1510/9		lesní pozemek		10001	416500	4174
Celkem						20 352

Příloha číslo 3: zákres hranice PP Upolíný včetně OP do katastrální mapy

— hranice PP
— ochranné pásmo PP
— dotčené parcely

0 40 80 m

Zdroje dat:
Ortofotografie ČR 2019, © ČÚZK
Katastr nemovitostí ČR, data k 1.6.2020, © ČÚZK
Vyhotoval:
Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví